

ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД УКООПСІАКИ
«ПОЛТАВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ ЕКОНОМІКИ І ТОРГІВЛІ»

Навчально-науковий інститут денної освіти
Кафедра товарознавства, біотехнології, експертизи та митної справи

СИЛАБУС

навчальної дисципліни
«Експертиза дорогоцінних металів, коштовного каміння та культурних цінностей»
на 2022-2023 навчальний рік

Курс та семестр вивчення	3 курс, 2 семестр
Освітня програма/спеціалізація	
Спеціальність	
Галузь знань	
Ступінь вищої освіти	бакалавр

ПІБ НПП, який веде дану дисципліну,
науковий ступінь і вчене звання,
посада

Гнітій Надія Володимирівна

старший викладач кафедри товарознавства,
біотехнології, експертизи та митної справи

Контактний телефон	+38-066-771-20-32
Електронна адреса	nadyagnitiy@gmail.com
Розклад навчальних занять	http://schedule.puet.edu.ua/
Консультації	очна http://www.tpt.puet.edu.ua/ он-лайн: електронною поштою, пн-пт з 10.00-17.00
Сторінка дистанційного курсу	https://el.puet.edu.ua/

Опис навчальної дисципліни

Мета вивчення навчальної дисципліни	Метою опанування методологічних основ товарознавчої експертизи дорогоцінних металів та дорогоцінного каміння і культурних цінностей, вивчення нормативного та законодавчого регулювання питань з контролю якості, сертифікації, атестації, оцінювання та прогнозування їх вартості.
Тривалість	5 кредитів ЕКТС/150 годин (лекції 20 год., практичні заняття 40 год., самостійна робота 90 год.)
Форми та методи навчання	Лекції та практичні заняття в аудиторії та виїзні, самостійна робота поза розкладом, досліди, вправи, практичні роботи, лабораторні роботи, бесіда, демонстрація, самостійне спостереження
Система поточного та підсумкового контролю	Поточний контроль: відвідування занять; тематичне тестування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; доповіді з рефератами та їх обговорення; тестування; поточна модульна робота Підсумковий контроль: ПМК
Базові знання	Наявність знань з навчальних дисциплін Фізичні методи дослідження сировини, матеріалів, продукції; Хімічні методи дослідження сировини, матеріалів, продукції; Експертиза нехарчової продукції; Основи екології та безпеки товарів
Мова викладання	Українська

Перелік компетентностей, які забезпечує дана навчальна дисципліна, програмні результати навчання

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
Визначати, аналізувати проблеми та розробляти заходи щодо їх вирішення.Організувати пошук, самостійний відбір, якісну обробку інформації з різних джерел для формування банків даних у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності.Демонструвати вміння працювати на міжнародних ринках	Здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.Здатність проведення досліджень на відповідному рівні.Цінування та повага різноманітності та мультикультурності.Готовність застосовувати методи аналізу, розробки, пошуку рішень у господарській діяльності і оцінювання ефективності діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур.Здатність визначати та оцінювати характеристики товарів і послуг в підприємницькій, торговельній, біржовій діяльності.

Програмні результати навчання	Компетентності, якими повинен оволодіти здобувач
Застосовувати методи наукових досліджень у сфері підприємництва, торгівлі та біржової діяльності для обробки та інтерпретації професійної інформації, отримувати факти на основі спостережень, наукового аналізу, практичного досвіду та спеціалізованих досліджень. Оцінювати товари і послуги в підприємницькій, торговельній та біржовій діяльності та робити висновки.	

Тематичний план навчальної дисципліни

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Експертиза дорогоцінних металів та коштовного каміння		
Тема 1. Експертиза дорогоцінних металів та виробів із них	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 2. Елементи морфології та кристалооптики мінералів	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 3. Фізичні властивості та оброблення коштовного каміння	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 4. Систематична гемологія коштовних каменів мінерального походження	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 5. Систематична гемологія дорогоцінних каменів органогенного походження	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування; поточна модульна робота	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування Виконання реферату за Модулем 1
Модуль 2. Експертиза культурних цінностей		
Тема 6. Живопис на полотні та на дерев'яній основі	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 7. Графіка	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 8. Старовинні книги, рукописи, документи	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 9. Декоративно-ужиткове мистецтво	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 10. Музичні смичкові інструменти	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 11. Поштові марки	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять;	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення

Назва теми	Види робіт	Завдання самостійної роботи у розрізі тем
Модуль 1. Експертиза дорогоцінних металів та коштовного каміння		
	виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 12. Ордени, медалі, нагрудні знаки ти грошові знаки. Пам'ятні та ювілейні монети	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування
Тема 13. Митний контроль за переміщенням культурних цінностей через митний кордон України	Відвідування занять; контрольне опитування; обговорення матеріалу занять; виконання навчальних завдань; завдання самостійної роботи; тестування поточна модульна робота	Самостійний конспект з окремих питань теми; виконання навчальних завдань з ДК; рішення ситуаційних завдань; тематичне тестування Виконання реферату за Модулем 2

Інформаційні джерела

1. Chow, B.H.Y.; Reyes-Aldasoro, C.C. Automatic Gemstone Classification Using Computer Vision. Minerals 2022, 12, 60. <https://doi.org/10.3390/min12010060>.
2. Kothari H., Japee G. A Study on Problems Faced by Exporters of Gems and Jewellery Industry. 2021. https://www.researchgate.net/publication/353333641_A_STUDY_ON_PROBLEMS_FACED_BY_EXPORTERS_OF_GEMS_A_ND_JEWELLERY_INDUSTRY.
3. Бітаєв В.А., Шульгіна В.Д., Шман С.Ю. Методичні засади експертного дослідження культурних цінностей : навчально-методичний посібник. К.: НАКККіМ, 2010. 128 с.
4. Гавеля О. Стан експертної діяльності та моніторингу культурних цінностей у сучасному українському суспільстві. Вісник ЛНАМ. Серія: Культурологія. 2016. Вип. 29. С. 71-82.
5. Кобищан Г.Д. Експертиза дорогоцінних металів, коштовного каміння та культурних цінностей [Текст] : методичні рекомендації щодо виконання практичних занять і самостійної роботи з навчальної дисципліни студентами спеціальності 076 Підприємництво, торгівля та біржова діяльність. Полтава : ПУЕТ, 2019. 118 с.
6. Кобищан Г.Д. Експертиза ювелірних виробів. Експертні дослідження товарів і послуг. 2020. С. 191–193.
7. Наказ Міністерства фінансів України «Про затвердження Інструкції про порядок здійснення клеймування ювелірних та побутових виробів з дорогоцінних металів, про проведення випробування та експертиз дорогоцінних металів, виробів з них, вставок дорогоцінного каміння, музейних предметів, які містять дорогоцінні метали та дорогоцінне каміння, відбитків державних пробірних клейм» від 20.10.1999 № 244. Верховна Рада України. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0874-99#Text>.
8. Оболенцева-Красивська О.С. Судова гемологічна експертиза: генеза та сучасний стан. Актуальні проблеми правового забезпечення протидії злочинності. Науково-дослідний інститут публічної політики і соціальних наук. Харків, 2020. С. 48-50.
9. Потильчак О. В. Лабораторний практикум з експертизи ювелірних виробів: Навчально-методичний посібник. К.: Вид-во НПУ імені М. П. Драгоманова, 2018. 16 с.
10. Про затвердження зразка свідоцтва на право вивезення (тимчасового вивезення) культурних цінностей з території України: Постанова Кабінету Міністрів України від 20.06.2000 № 984. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984-2000-%D0%BF#Text>.
11. Про затвердження Методичних рекомендацій з проведення державної експертизи культурних цінностей: Наказ Міністерства культури України від 15.11.2019 р. № 877. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v0877734-19#Text>.
12. Про затвердження Порядку вивезення за межі України державних нагород з дорогоцінних металів та/або дорогоцінного каміння: Постанова Кабінету Міністрів України; Порядок від 21.06.2001 № 677. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/677-2001-%D0%BF#Text>.
13. Соловійова, Г. Методи та засоби проведення товарознавчої експертизи ювелірних виробів. Молодий вчений, 2021. 4 (92), 277-279. <https://doi.org/10.32839/2304-5809/2021-4-92-60>.
14. Шинкаренко І.Р., Оболенцева-Красивська О.С. Гемологічна судова експертиза: поняття, проблеми проведення та напрями розвитку. Науковий вісник Дніпропетровського державного університету внутрішніх справ. 2019. № 1. С. 102-107.

Програмне забезпечення навчальної дисципліни

- Пакет програмних продуктів Microsoft Office.

Політика вивчення навчальної дисципліни та оцінювання

- Політика щодо термінів виконання та перескладання: завдання, які здаються із порушенням термінів без поважних

причин, оцінюються на нижчу оцінку (75 % від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності). Перескладання модулів відбувається із дозволу провідного викладача за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).

- Політика щодо академічної доброчесності: студенти мають свідомо дотримуватися «Положення про академічну доброчесність» (http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_akademichnu_dobrochesnist_2020.pdf); списування під час виконання поточних модульних робіт та тестування заборонено (в т. ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час он-лайн тестування та підготовки практичних завдань в процесі заняття.
- Політика щодо відвідування: відвідування занять є обов'язковим компонентом. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, стажування) навчання може відбуватись в он-лайн формі (Moodle) за погодженням із провідним викладачем.
- Політика зарахування результатів неформальної освіти: <http://www.puet.edu.ua/uk/neformalna-osvita>, http://puet.edu.ua/sites/default/files/polozhennya_pro_poryadok_zarahuvannya_rezultativ_neformalnoyi_osvity_2020.pdf

Оцінювання

Підсумкова оцінка за вивчення навчальної дисципліни розраховується через поточне оцінювання

Види робіт	Максимальна кількість балів
Модуль 1 (теми 1-5): відвідування занять (5 балів); обговорення матеріалу занять (8 балів); виконання навчальних завдань (8 балів); завдання самостійної роботи (5 балів); тестування (5 бали); поточна модульна робота (10 балів)	41
Модуль 2 (теми 6-13): відвідування занять (5 балів); обговорення матеріалу занять (12 балів); виконання навчальних завдань (12 балів); завдання самостійної роботи (8 балів); тестування (8 бала); поточна модульна робота (14 балів)	59
Разом	100

Шкала оцінювання здобувачів вищої освіти за результатами вивчення навчальної дисципліни

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка за шкалою ЄКТС	Оцінка за національною шкалою
90-100	A	Відмінно
82-89	B	Дуже добре
74-81	C	Добре
64-73	D	Задовільно
60-63	E	Задовільно достатньо
35-59	FX	Незадовільно з можливістю повторного складання
0-34	F	Незадовільно з обов'язковим повторним вивченням навчальної дисципліни